

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 28 lipca 2016 r.

zażalenia **obrońcy z urzędu skazanego M. P.**

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 27 kwietnia 2016 r.,

w przedmiocie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu

p o s t a n a w i a:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Przytoczonym powyżej postanowieniem Sąd Apelacyjny zasądził na rzecz adw. M.S. – Kancelaria Adwokacka w B., kwotę 738 zł, w tym 23 % VAT, z tytułu wynagrodzenia za sporządzenie i podpisanie kasacji w imieniu M. P.

W złożonym na to postanowienie zażaleniu adwokat zarzuciła „*obrazę art. 618 § 1 pkt. 11 k.p.k. w zw. z § 11 ust. 3 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800), mającą wpływ na jego treść, polegającą na bezpodstawnym nieprzyznaniu adwokat M. S. stawki minimalnej za sporządzenie i podpisanie kasacji*”. Na tej podstawie skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez zasądzenie na jej rzecz wynagrodzenia w wysokości stawki minimalnej, tj. w kwocie 1.476 zł, w tym 23 % VAT.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarzut zażalenia jest nietrafny.

Jego autorka nie wzięła pod uwagę, że źródłem rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości w będących przedmiotem rozpoznania kwestiach są przepisy art. 16 ust. 2 i 3 oraz art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (tekst jedn.: Dz. U. 2015, poz. 615), które to unormowania w odrębny sposób regulują zagadnienie opłat za czynności adwokackie (ustalanych umową z klientem – art. 16 ust. 1 Prawa o advokaturze) i określania ich minimalnej wysokości, stanowiącej podstawę do zasądzania przez sądy kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich na rzecz strony wygrywającej (do sześciokrotności stawki minimalnej) oraz zagadnienie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (art. 29 ust. 1 Prawa o advokaturze) i określania zasad oraz sposobu ustalania tych kosztów i wskazania maksymalnej wysokości opłat za udzieloną pomoc. Obowiązujące do dnia 31 grudnia 2015 r. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013 r., poz. 461) oba te zagadnienia ujmowało jednocześnie. Obecnie, od dnia 1 stycznia 2016 r., wymienione delegacje ustawowe zostały wykonane w dwóch odrębnych aktach prawnych Ministra Sprawiedliwości, samoistnie regulujących każde z tych zagadnień.

W zaskarżonym postanowieniu nie doszło zatem – bo dojść nie mogło – do podniesionej w zażaleniu obrazy przepisu prawa. Wskazane przez obrońcę rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800), wydane na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 Prawa o advokaturze, istotnie określa stawki minimalne tych opłat w poszczególnych postępowaniach i kategoriach spraw, jednak – jak wspomniano – odnosi się ono do podstaw, według których następuje zasądzenie przez sąd na rzecz wygrywającej strony danego postępowania, kosztów obejmujących opłaty za czynności adwokackie. Akt ten, w tym wymieniony w zażaleniu jako naruszony § 11 ust. 3 pkt. 2 rozporządzenia, nie miał zatem w niniejszej sprawie zastosowania.

Podstawę zasądzenia w tej sprawie wynagrodzenia za sporządzenie i podpisanie kasacji, co wyraźnie wynika z zaskarżonego postanowienia, stanowiło wydane na podstawie art. 29 ust. 2 Prawa o advokaturze rozporządzenie Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801). To z kolei rozporządzenie określa nie minimalne a maksymalne opłaty z tytułu wynagrodzenia adwokata, który w danym postępowaniu lub do wykonania czynności został ustanowiony przez prowadzący postępowanie organ. W niniejszej sprawie jest poza sporem, że organ prowadzący postępowanie kasacyjne wyznaczył adw. M. S. do podjęcia czynności określonych w art. 84 § 3 k.p.k., których koszty zobowiązany jest ponieść Skarb Państwa.

Konsekwencją niedostrzeżenia, że w zaskarżonym postanowieniu podano inną niż wskazana w zażaleniu podstawę zasądzenia wynagrodzenia za sporządzenie i podpisanie kasacji (§ 17 ust. 3 pkt. 2 w zw. z § 4 przytoczonego powyżej rozporządzenia), stało się wysunięcie przez skarżącą bezprzedmiotowych argumentów dotyczących stawek minimalnych z innego tytułu, tj. z tytułu opłat za czynności adwokackie. Z trafnie przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia unormowań wynika natomiast, że określają one (podwyższoną o kwotę VAT – § 1, § 4 ust. 3 rozporządzenia) maksymalną wysokość opłat za udzieloną pomoc oraz precyzują minimalną opłatę – w wysokości nie mniejszej niż ½ opłaty maksymalnej (§ 4 ust. 1); wskazują również, co wymaga podkreślenia, że ustalenie kwoty wyższej niż minimalna (lecz nie wyższej niż maksymalna) uzależnione jest od oceny sądu, uwzględniającej kryteria określone w § 4 ust. 3 omawianego rozporządzenia.

Kierując się wymienionymi kryteriami i uzasadniając swoje stanowisko, Sąd Apelacyjny zasądził na rzecz adw. M. S. wynagrodzenie w wysokości równej ½ opłaty maksymalnej za sporządzenie i podpisanie kasacji. Skarżąca zaś, poza uczynioną na marginesie zażalenia uwagą co do ciężaru gatunkowego sprawy i obszerności materiału dowodowego oraz poprawności wywiedzionej przez nią kasacji w świetle art. 530 § 1 k.p.k., nie przedstawiła żadnej argumentacji zwalczającej dokonaną w zaskarżonym postanowieniu ocenę co do braku innych jeszcze okoliczności, poza wymienionymi, które nie byłyby ujęte w ramach przewidzianego minimum ½ stawki maksymalnej i które uzasadniałyby zasądzenie wynagrodzenia wyższego.

Z tych zatem względów Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do podważenia zaskarżonego postanowienia i dlatego orzekł, jak na wstępie.

eb